

سازمان برنامه و بودجه

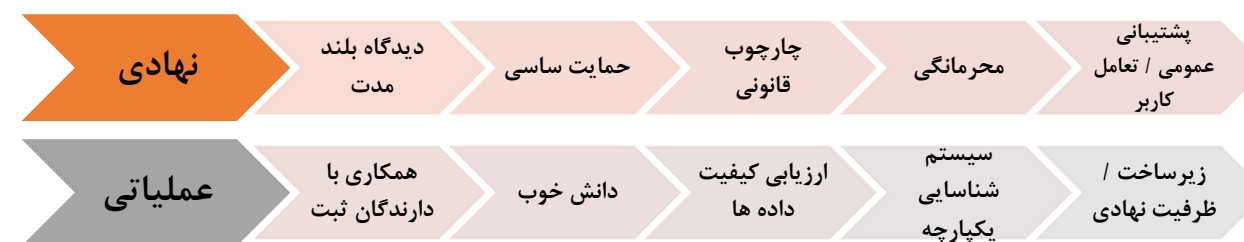
مرکز آمار ایران

توصیه‌های بین‌المللی برای گذار از سرشماری سنتی

به سرشماری شقی مبتنا

پیش شرط‌های لازم در توصیه‌های سازمان ملل

گام‌های ارزیابی کیفیت

سخنان پایانی

✓ هیچ روش یا مدت زمان ایده‌آلی برای این انتقال وجود ندارد و بنابراین این فرآیند باید بر اساس در دسترس بودن و کیفیت ثبت‌های اداری، عمدتاً ثبت جمعیت و ثبت ساختمان/مسکن طراحی شود.

✓ هنگامی که از ثبت‌های اداری برای اولین بار برای داده‌های سرشماری استفاده می‌شود، زمان کافی برای آزمایش اختصاص دهید و همچنین ارزیابی پیش شرط‌هایی که باید قبل از تغییر روش سرشماری برآورده شوند

✓ انتقال مستقیم از سرشماری سنتی به سرشماری کاملاً مبتنی بر ثبت واقع بینانه نیست، معمولاً چندین دهه طول می‌کشد یا حتی گاهی اوقات ممکن نیست.

✓ در هر دور سرشماری متغیرهای بیشتری را معرفی کنید، مشروط بر اینکه ثبت‌ها کیفیت خوبی داشته باشند

سازمان برنامه و بودجه

مرکز آمار ایران

اصول بنیادین سازمان ملل متحد

اصل شماره ۵: منابع

آمارهای رسمی

داده‌های مورد نظر برای اهداف آماری

ممکن است از انواع منابع، مانند

طرح‌های آماری و داده‌های اداری

کسب شوند. ادارت آماری با توجه به

کیفیت، بهنگام بودن، هزینه‌ها و بار

پاسخگویی، می‌توانند منابع را انتخاب

نمایند.

اصل شماره ۶: محرمانگی

داده‌های افراد اعم از حقیقی یا حقوقی

که توسط ادارات آماری برای تهیه

خروجی‌های آماری جمع‌آوری می‌شود،

باید کاملاً محرمانه محسوب شده و تنها

برای اهداف آماری استفاده شود.

توصیه شماره ۱

✓ طراحی یک نقشه راه برای گذار مطابق با الزامات

و شرایط ملی

✓ طراحی یک طرح پروژه برای انتقال، با تمرکز بر

روش سرشماری انتخاب شده

همکاری و ارتباط

توصیه شماره ۲

ایجاد سازوکارهایی برای ارتباط موثر با دارندگان ثبت و سایر ذینفعان

داخلی/خارجی:

۱. هیئت مشورتی و کمیته راهبری برای ارتباطات و تصمیم‌گیری در سطح بالا،

متشکل از اعضای از کلیه دارندگان ثبت مرتبط، کاربران اصلی داده‌ها، دانشگاهیان، موسسات تحقیقاتی و غیره.

۲. گروه‌های کاری و/یا تیم‌های کاری برای برقراری ارتباطات در سطح فنی/اجرای

فعالیت‌ها، متشکل از کارشناسان مرکز آمار، دارندگان ثبت، آمارشناسان،

کارشناسان فناوری اطلاعات و غیره.

توصیه شماره ۳

ایجاد سازوکارهای همکاری بین مرکز آمار و ادارات ملی که ثبت‌های اداری

را حفظ می‌کنند

✓ پشتیبانی رابطه بین مرکز آمار و دارندگان داده‌های اداری توسط تفاهم‌نامه و

سایر سازوکارهای ارتباطی

✓ توافق‌نامه‌های کتبی با شرح نقش‌ها و وظایف طرفین

✓ وجود مبنای قانونی برای عرضه و استفاده از داده‌ها برای ایجاد رابطه و ایمن‌سازی

عرضه داده

✓ توسعه مکانیسم‌های بازخوردی توسط مرکز آمار به منظور ارتقای کیفیت داده‌های

اداری دارندگان ثبت‌ها

توصیه شماره ۴

ایجاد/بهبود چارچوب قانونی برای استفاده

آماری از منابع داده‌های اداری

✓ دسترسی به داده‌های سطح فردی برای تولید

آمار

✓ انتقال منظم داده‌ها به مرکز آمار برای

رکوردهای جدید/تغییرات در رکوردهای موجود

✓ پیوند رکوردهای فردی در ثبت‌های مختلف

✓ محرمانه بودن داده‌ها - در حین انتقال داده

ها، پردازش و انتشار

✓ حمایت از دارندگان ثبت‌ها در بهبود کیفیت

ثبت‌های اداری

توصیه‌های ۱۰ گانه برای گذار از سرشماری سنتی به سرشماری ثبتی مبنا

توصیه شماره ۵

تدابیر کافی برای حفاظت از اطلاعات فردی ایجاد کنید

✓ تکنیک‌های حفظ حریم خصوصی از طریق رمزگذاری یا

تکنیک‌های دیگر - به عنوان مثال، جایگزینی شماره شناسایی

شخصی با شماره آماری منحصر به فرد

✓ کمیته اخلاق می‌تواند برای نشان دادن اینکه اقدامات کافی برای

حفاظت از داده‌ها وجود دارد ایجاد شود

توصیه شماره ۸

مواردی که باید در ایجاد ثبت آماری جمعیت در نظر بگیرید

شناسایی گروه‌های جمعیتی که در فهرست جمعیت گنجانده نشده‌اند،

اما به طور کامل تحت پوشش نیستند، افرادی که در مکان‌های

موسسه‌ای زندگی می‌کنند، خارجی‌های ساکن در کشور، پناهندگان و

افراد بدون تابعیت.

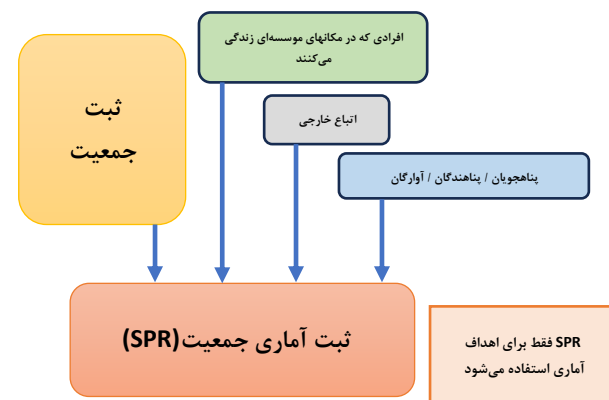
مرکز آمار باید بتواند یک ثبت جمعیت آماری را به روز کند

✓ انتقال اطلاعات دوره‌ای از دارندگان ثبت مربوطه به مرکز

آمار به صورت روزانه یا هفتگی

✓ تولید داده‌های سالانه/سه ماهه برای جمعیت و مهاجرت

امکان پذیر باشد

توصیه شماره ۱۰

زمان کافی را برای آزمایش اختصاص دهید، به خصوص زمانی که از

ثبت‌های اداری برای بار اول استفاده می‌شود

✓ تحقیقات امکان‌سنجی

- شامل ایجاد درک دقیق از فرآیندهای جمع‌آوری داده‌های اداری،

جمعیت تحت پوشش، و متغیرهای موجود در منبع اداری و

میزان دسترسی به این داده‌ها

✓ مرکز آمار باید تعدادی آزمایش (با استفاده از نمونه داده‌های

اداری) را قبل از سرشماری اصلی انجام دهد.

- برای اطمینان از شناسایی هر گونه مسائل پیش‌بینی نشده،

- اختصاص زمان کافی برای اصلاح یا تنظیم روش‌ها، فرآیندها یا

سیستم‌ها

✓ کیفیت داده‌های منبع

✓ کیفیت داده‌های ورودی

توصیه شماره ۶

درک خوبی از در دسترس بودن و کیفیت منابع داده اداری

ایجاد کنید

✓ مرکز آمار باید منابع داده‌های اداری مربوط به سرشماری و

در دسترس بودن شناسه‌های منحصر به فرد را شناسایی کند

✓ مرکز آمار باید رویه‌های اداری را که برای افزودن رکوردهای

جدید و حذف یا به‌روزرسانی رکوردهای موجود استفاده

می‌شود، مستند کند.

ثبت‌های پایه برای سرشماری‌ها

✓ ثبت آدرس / مسکن

✓ ثبت آماری جمعیت

توصیه شماره ۷

ایجاد ثبت‌های پایه

✓ ارزیابی کیفیت منابع داده‌های اداری در ثبت جمعیت و

ساختمان/مسکن/آدرس

✓ حمایت از سازمان‌های ذیربط در ایجاد/بهبود کیفیت ثبت جمعیت و

ثبت ساختمان/مسکن/آدرس

✓ داشتن درک خوبی از محتوا، پوشش و رویه‌های به‌روزرسانی ثبت

جمعیت و ثبت آدرس/ساختمان/مسکن

✓ تصمیم‌گیری در مورد نحوه پیوند داده‌های جمعیت با آدرس محل

سکونت افراد ساکن در کشور (شهروندان و خارجی‌ها)

توصیه شماره ۹

ارزیابی کیفیت منابع داده‌های اداری همراه با محدودیت‌های آن در

ابعاد مختلف کیفی و تصمیم‌گیری در مورد روش شناسی

سرشماری

✓ کدام موارد ثبت اداری از نظر کیفیت خوب هستند:

○ پوشش، سازگاری مفاهیم/تعریف/طبقه‌بندی

○ استمرار و قابل مقایسه بودن در طول زمان و با

سرشماری‌های قبلی

○ قابل قبول بودن استفاده از داده‌های اداری

○ برآوردن نیازهای کاربران داده

✓ چه منابع داده اضافی باید برای تولید داده برای

موضوعاتی که در ثبت‌ها موجود نیستند یا کیفیت خوبی

ندارند استفاده شود

○ شمارش میدانی کامل

○ طرح‌های آماری